

ПРЕДЛОЖЕНИЕ НА БЪЛГАРСКАТА СТОПАНСКА КАМАРА за решаване на проблема с дължимите здравноосигурителни вноски

Възникналият проблем с лишаването от осигурителни права на над 2 млн. граждани, дължащи повече от 3 здравноосигурителни вноски, е изключително остър и неприятен. Много е вероятно част от гражданите да нямат вина, а липсващите вноски да се дължат на:

- невнесени вноски от работодатели и държавни институции, които са били длъжни да ги осигуряват;
- внесени вноски от работодатели и държавни институции, но без да се подаде декларация за кои лица се отнасят.

Наред с това, обаче, голяма част от нередовните данъкоплатци са били длъжни да се осигуряват сами, но не са го извършвали, тъй като няма ефективна система за разкриване и санкциониране на малките данъчни нарушения от физически лица. Тук не става дума за социално слабите граждани, защото тяхното осигуряване е за сметка на държавния бюджет, а за лицата, получаващи доходи от сивата икономика и от самостоятелна стопанска дейност.

Опростяването на задълженията на подобни граждани означава те да продължат да не внасят здравноосигурителни вноски и да черпят права от паричния ресурс, внесен от останалите 4 млн. редовни данъкоплатци. Такъв подход няма да реши въпроса, а само ще го отложи във времето. След няколко месеца отново ще се установи, че повече от 2 млн. граждани продължават да не се осигуряват.

Имайки предвид гореизложеното и поради голямото обществено напрежение във връзка със създалата се ситуация, предлагаме:

1. Всички граждани без изключение да продължат да ползват правата на здравноосигурени лица. Необходимите средства за покриване на медицинските услуги на нередовните данъкоплатци да се покрият мостово от резерва на НЗОК.
2. Задълженията на нередовните данъкоплатци да се събират принудително от Агенцията за държавни вземания и да се възстановяват на НЗОК. Основание за това е обстоятелството, че невнесените здравноосигурителни вноски са държавно вземане, установено със закон.
3. Преди задействане на процедурата по принудителното събиране да се даде възможност на лицата, за които са внесени вноски, но не е подадена декларация, да докажат документално това обстоятелство.

Погрешно е да се счита, че възникналият проблем е на НЗОК. Това е проблем на държавата, която не е създавала ефективен механизъм за изпълнение на законовите задължения. В обществото трябва да се създаде убеждението, че събирането на задълженията към държавата е необратимо.

4 октомври 2004 г.